ANNONCE

Billund Vand & Energi står stærkt efter ti år som selvstændigt selskab

De første ti regnskabsår som aktieselskab har budt på spændende udvikling – og en stærk fremtid som lille og vågen, ejet af borgerne i Billund Kommune

Borgmester Ib Kristensen (t.v.), Billund Kommune og bestyrelsesformand Kristian Tvergaard (i midten) sammen med adm. direktør Ole P. Johnsen, Billund Vand & Energi viser vejen med fælles fodslaw ind i fremtiden.

Billund Vand & Energi A/S

- Ejet 100 pct. af Billund Kommune og dermed af alle kommunens borgere
- Leverer drikkevand til hele Billund by, ca. 3.800 kunder
- Behandler spildevand fra hele Billund Kommune, ca. 9.800 kunder og tømmer ca. 1.700 septiktanke
- Omdanner madaffald og spildevand til biogas og el
- I alt 33 ansatte og en samlet koncern-omsætning på 75,5 mio. kr. i 2020*
- Forventet resultat på 3,6 mio. kr., der går til renovering og nye investeringer som f.eks. byggemodninger m.v.

* Omsætning og resultat påvirket af færre turister i 2020 pga. coronakrisen

Den lille ny kom til verden på et område, der normalt ikke har den helt store interesse i hverdagen. Men Billund Vand og Energi A/S blev både velskabt og sund, fik masser af opmærksomhed fra nær og fjern og kan snart aflevere sit tiende hele årsregnskab med solide tal gennem årene.

Selvom det er et relativt lille selskab i forsyningsbranchen, har Billund Vand & Energi markeret sig flot i sammenligning med de store.

Både når det gælder effektiv drift, lave priser og en spændende udvikling af Fremtidens Renseanlæg. Pilotprojektet Billund BioRefinery har imponeret fagfolk og politikere i det meste af verden og løftet den grønne profil for ejeren, som er Billund Kommune.

Så der er grund til smil hos de stolte 'forældre', selvom selskabet egentlig ikke var noget ønskebarn. Den såkaldte selskabsgørelse, hvor kommunale forsyninger skulle udskilles fra kommunen i selvstændige aktieselskaber, var nemlig et nationalt diktat med en ny lovgivning bag fødslen.

"Jeg var ikke tilhænger af det i starten," fortæller borgmester Ib Kristensen, Billund Kommune.

"Vi havde i forvejen et fyrtårn herude, som vi drev på en fornuftig måde. Så hvorfor skulle vi egentlig lægge en ekstra administrationsomkostning ind i det," lød hans skepsis dengang.

"Men jeg har ændret holdning siden – også fordi vi har fået et selskab, der går foran på mange måder – bl.a. med Fremtidens Renseanlæg. Fra at vi havde noget rigtig godt, fik vi noget endnu bedre, som har løftet os op i en helt ny liga," fremhæver Ib Kristensen.

Ti år på egne vinger

Vi har sat ham stævne i hovedsædet på Grindsted Landevej sammen med bestyrelsesformand Kristian Tvergaard og adm. direktør Ole P. Johnsen for at gøre boet op efter de første ti regnskabsår udenfor kommunens vinger. De skal give nogle bud på selskabsgørelsens betydning for Billund Vand & Energi, der allerede for 24 år siden var en pionér indenfor sortering af madaffald.

"Helt tilbage fra 1997 har forgasning af madaffald jo været vores fyrtårn her. Vi havde noget, vi var stolte af, og det fungerede – med en meget lille fejlsortering," husker Ib Kristensen.

Da adm. direktør Ole P. Johnsen kom til i november 2011 var de fleste formalia faldet på plads efter udflytningen fra kommunens forvaltning. Så han kunne fokusere på at se fremad og tænke strategisk og kommercielt for selskabet.

"Men der var stadig nogle udfordringer i forhold til den statslige regulering. I bund og grund havde man lavet selskaber for at forhindre snyd på vægten mellem forsyning og kommunekasser, men i stedet fik vi alt for meget silotænkning i sektoren. Da jeg kom, fandt vi f.eks. ud af, at vi formelt set ikke måtte modtage madaffald, fordi vi var et vandselskab. Sådan nogle ting har vi måttet kæmpe med gennem årene, men Billund BioRefinery har været en god historie til at påvirke lovgivningen i en mere fornuftig og miljørigtig retning," forklarer Ole P. Johnsen.

Udskilt og udskældt

Han kom selv fra det private erhvervsliv som projektchef hos Grontmij Carl Bro (nu Sweco), men var tidligere driftschef for drikke- og spildevand i Vejen Kommune. Derfor kender han begge verdener, og det blev en fordel i tiden efter 'skilsmissen' fra den kommunale forvaltning.

"Med et glimt i øjet kan man sige, at vi blev både udskilt og udskældt. Der kom lidt en stemning af 'dem og os'. Men vi tog fat i den kultur fra start, så vi begyndte at se fremad og fik et rigtigt godt samarbejde med kommunen, der hele tiden bliver bedre."

Det fremhæves som en klar styrke, men er ikke nogen selvfølge. Andre steder har man ligefrem set retssager mellem kommune og forsyningsselskab, men i Billund Kommune er samarbejdet både tæt og godt. Og set fra borgmesterens side af skrivebordet havde politikerne ikke det store problem med at give slip på forsyningen som en del af den kommunale forvaltning.

"Vi sidder jo lidt på afstand og har ikke selv fingrene nede i bolledejen. Og så fik vi udpeget den helt rigtige bestyrelsesformand med Jørgen Krab Jørgensen. Jeg greb fat i ham, da han stoppede som direktør for Billund Lufthavn, for han havde en baggrund, der var guld værd at komme ind med," lyder rosen fra Ib Kristensen.

Som selskabets første formand havde Jørgen Krab Jørgensen med sin store erfaring – også fra den offentlige sektor – en stor aktie i selskabets stærke udvikling gennem årene. I maj 2020 blev han afløst i formandsstolen af Kristian Tvergaard, der til daglig er kommerciel direktør for Sun-Air A/S.

Holder kursen

"Jeg har jo kendt Jørgen via lufthavnen gennem mange år og kendt hans måde at lede på," siger Kristian Tvergaard, som inden udnævnelsen sad seks år i bestyrelsen som forbrugerrepræsentant.

"Ejerne og jeg er blevet enige om at videreføre Jørgens linje som formand, og jeg vil så prøve at tage den kommercielle del endnu mere med ind i det."

Den nye formand har også tænkt sig at udnytte sine kompetencer fra luftfartsbranchen.

"Her er man jo vant til at analysere, hvad der kan gå galt – og hvad man i så fald gør i situationen. Mine erfaringer med dét har bidraget til at gøre vores analysearbejde endnu bedre gennem min tid i bestyrelsen. Det giver jo en sikkerhed for ejerne, at store projekter bliver analyseret rigtigt, og det gør også driften meget stærkere," påpeger Kristian Tvergaard.

Klar ejerstrategi

Billund Vand & Energi står altså stærkere end nogensinde. Men hvad har borgerne i Billund Kommune egentlig fået ud af at danne et aktieselskab, som de allesammen er medejere af?

"Som borger har man jo fået et renseanlæg, der fungerer – også langt bedre end lovgivningen kræver. Og så har man fået videreudviklet bioforgasningen med et teknologisk fyrtårn, der laver langt mere energi, end der bruges på at behandle affald og spildevand," fremhæver Ib Kristensen.

"Som borger er det jo godt at vide, at man både kan få drikkevand og komme af med spildevand og affald til en fornuftig pris. Borgerne kan være trygge ved dét, der sker her".

Hvad gør et grønt pilotprojekt som Billund BioRefinery for Billund Kommunens image?

"Ingen tvivl om, at placeringen her i Grindsted også har en positiv afsmitning på ryet som forurenet by – det sætter nogle milepæle for, at vi også kan den slags her i kommunen. Det er en god modvægt til alt det negative. Og når der kommer delegationer på besøg – f.eks. helt fra Kina –så giver det da en stolthed for os allesammen," fremhæver borgmesteren.

Interessen for Fremtidens Renseanlæg er stadig meget stor her fire år efter indvielsen. Aktuelt er der f.eks. stor interesse fra potentielle kunder i Sydkorea og Indonesien, som vil lave noget tilsvarende med hjælp fra udviklingspartneren Krüger. I sidste ende kan en borgers affaldssortering i Grindsted dermed hjælpe på klodens tilstand i Asien.

Stærk via samarbejde

Så langt, så godt, men hvad er visionen for selskabet de næste ti år?

"Vi har jo nogle gode rammer med en klar ejerstrategi fra kommunen og et armslængdeprincip, der presser på for at sætte overliggeren højt.

"Vi skal udfordre tingene og se, hvor vi kan gøre det endnu bedre. F.eks. i forhold til klimaet med FNs Verdensmål og for fremtidens kunder med vores skoletjeneste. Her kan vi blive endnu bedre og få vores unge mennesker herud for at vise dem, hvordan man passer på kloden. Vi fungerer. Så målet er helt klart at holde os i Top 5 på performance i den danske forsyningsbranche og fortsat være en meget attraktiv arbejdsplads," fastslår Ole P. Johnsen.

"Alle de hæderspriser, vi har ude i skabet, har vi jo ikke selv opsøgt, men de er udtryk for, at vi tør gå forran. Det er også nødvendigt, for der er hård konkurrence om de gode folk i sektoren, så vi skal hele tiden udvikle os. Ideudvikling skaber jo også engagement. Alle her brænder for dét, de laver, og det kan kunderne også mærke."

Bestyrelsen hviler heller ikke på laurbærrene, men det allerede sker med f.eks. Vejle Spildevand og Herning Vand.

Det er en god løsning, hvor man høster fordelene – uden at få ulemperne ved en fusion.

"Så undgår vi, at den gode udvikling glider os af hænde, og vi har jo bevist, at et lille selskab kan være både bæredygtigt og levere til de rigtige priser. Andre kunne måske have interesse i en fusion, fordi vi kunne løfte dem op, men så risikerer vi selv at falde i niveau," advarer borgmesteren.

"Så spørgsmålet er nærmere, hvad Billund Vand & Energi skulle få ud af at gå ind i noget større? Hvad kunne vi få, som vi ikke allerede har?"

Så langt øjet og krystalkuglen rækker, ser selskabet ikke ud til at mangle noget – heller ikke planer for fremtiden.

Bestyrelsen har udarbejdet en ny visionsplan for 2030, som Billund Vand & Energi nu er i full gang med at føre ud i livet.

Billund BioRefinery har gennem årene bidraget stærkt til Billund Kommunes grønne profil med mange gæster fra ind- og udland – her et borgmesterbesøg fra Kina i 2017.

Forhenværende miljøminister Ida Auken indvier første del af Fremtidens Renseanlæg i 2017 – og de skiftende miljøministre har alle fremhævet anlægget som et grønt fyrtårn.